

Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017

Februari 2017

Foto's cover:

Anton van Daal, Maartje van Nie

Jarno Dekker, Marnix Schmidt

Inhoudsopgave	1
1 Inleiding	5
2 Algemene uitgangspunten tarievenbeleid sportaccommodaties	5
2.1 Algemene uitgangspunten	6
2.2 Ingangsdatum, implementatie en indexering van de tarieven	6
2.3 Tariefgroepen	7
2.3.1 Verenigingstarief	7
2.3.2 Maatschappelijk tarief	7
2.3.3 Kostprijsdekkend en/of marktconform tarief	7
3 Tarievenbeleid binnensportaccommodaties	7
3.1 Afwijkende en specialistische binnensportruimtes	8
4 Tarievenbeleid sportvelden	8
5 Tarievenbeleid atletiekbanen	9
6 Tarievenbeleid zwembaden	9
7 Monitoring en evaluatie	10
8 Tarieven sportaccommodaties vanaf augustus 2017	10

1 Inleiding

Gemeente Utrecht wijzigt de tarieven voor het gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties per 1 augustus 2017. Voor deze datum is gekozen omdat in augustus de sportseizoenen voor de meeste sporten beginnen. De nieuwe tarieven gelden voor het gebruik van een heel veld, zaal of bad, en dus niet voor losse kaartverkoop in de zwembaden. Op Utrecht.nl zullen de tarieven beter vindbaar zijn, zowel voor verenigingen als voor andere gebruikers van de sportaccommodaties.

Dit nieuwe tarievenbeleid sluit aan op het besluit over de economische activiteiten die in het algemeen belang onder de integrale kostprijs worden aangeboden als bedoeld in de Wet markt en overheid (besluit nov. 2014), en op de Utrechtse Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed (besluit mei 2015). Het tarievenbeleid gaat over tarieven voor het 'gebruik' van maatschappelijk vastgoed voor enkele uren c.q. dagen per week. Dit tarievenbeleid gaat expliciet niet over het huren van gemeentelijk vastgoed.

Met het nieuwe tarievenbeleid wil gemeente Utrecht het efficiënt gebruik van de sportaccommodaties stimuleren. Bij de binnensport gebeurt dit door het invoeren van een lager tarief voor de daluren en het verruimen van de uren die als daluur worden aangemerkt. Ook worden de sportzalen goedkoper ten opzichte van de sporthallen. Bij de veldsport komt in tegenstelling tot het oude tariefensysteem de maximering van het aantal trainingsuren per veld te vervallen en worden alle trainingsuren in rekening gebracht. Voor de wedstrijd dagen komt er voor voetbal en hockey, de sporten met de grootste wachtlijsten, een verschillend tarief voor de weekenddag waarop de meeste wedstrijden gespeeld worden, en een eventuele tweede dag. Gebruik van de velden buiten het sportseizoen kan op uurbasis tegen een daluren tarief.

Het nieuwe tariefensysteem wordt budget neutraal doorgevoerd. De totale inkomsten uit gebruikerstarieven zijn na invoering van de nieuwe tarieven net zo hoog als daarvoor, maar anders verdeeld over de sportvelden, zalen, atletiekbanen en zwembaden. Een belangrijke wens van de binnensport om de tarieven meer te harmoniseren tussen de verschillende accommodatietypen is slechts beperkt bereikt. Dit komt omdat het wegwerken van de verschillen tussen verenigingen binnen de veldsport voor sommige verenigingen grote wijzigingen tot gevolg had. De veldsport gaat gezamenlijk 17% meer betalen. Voor de binnensport wordt een prijsdaling van gemiddeld 4,2% bereikt. Bij de binnensport zijn de tarieven tijdens daluren omlaag gegaan en de tarieven voor de sportzalen.

Dit nieuwe tarievenbeleid is tot stand gekomen in nauwe afstemming met een klankbordgroep van gebruikers van de diverse typen accommodaties en de VSU. Ook de monitoring en evaluatie van het nieuwe tarievenbeleid zal in participatie met de gebruikers gedaan worden.

Afhankelijk van de evaluatie (zie hoofdstuk 7) zal er in de toekomst gekeken worden of een vervolgstap mogelijk is. De klankbordgroep geeft aan het huidige voorstel als een eerste aanzet te zien om tot een definitief nieuw beleid en tarievenstelsel te komen. In het voorliggende beleid is ook nog geen uitwerking gegeven voor tarieven gekoppeld aan het overnemen van taken of verantwoordelijkheden van de gemeente. In de loop van 2017 wordt samen met de VSU en gebruikers een leidraad zelfbeheer uitgewerkt.

2 Algemene uitgangspunten tarievenbeleid sportaccommodaties

Met ingang van het sportseizoen 2017-2018 zal gemeente Utrecht de gebruiksrechten op haar sportaccommodaties verlenen op basis van de Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed en met toepassing van het nieuwe tarievenbeleid.

2.1 Algemene uitgangspunten

- Conform de Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed neemt een sportorganisatie¹ een nader te bepalen aantal uren gebruik af, op of in een gemeentelijke sportaccommodatie en betaalt het geldende tarief voor deze uren:
 - Gebruikers die eenmalig of af en toe een sportaccommodatie willen gebruiken kunnen een boeking doen voor een of meerdere uren op een dag.
 - Vaste seizoengebruikers boeken voor een heel (sport)seizoen, en kunnen voor incidenteel gebruik extra reserveren, bijvoorbeeld voor extra trainingen of een (trainings)kamp in de vakantie.
- De tarieven per accommodatiesoort zijn afgeleid van de gemiddelde kosten per jaar voor deze accommodatiesoort.
- Het percentage van de kostprijs dat de gebruiker bijdraagt verschilt per accommodatiesoort. Een gelijk percentage is niet realiseerbaar omdat daarmee de tarieven voor de veldsport nog veel meer zouden stijgen dan in het voorliggende tarievenbeleid.
- De tarieven per accommodatiesoort zijn gelijk voor alle gebruikers van deze accommodaties binnen dezelfde tariefgroep (zie 2.3).
- Om efficiënt gebruik van de sportaccommodaties te stimuleren wordt voor de binnensportaccommodaties (m.u.v. de turnzaal) en de sportvelden een daluren² korting gegeven van 27,5%. Ook het aantal tijdstippen dat als daluur wordt aangemerkt wordt verruimt, wat de mogelijkheden vergroot voor topsporters om vaker te trainen.
- Een potentiële gebruiker moet de informatie over de tarieven op de website van gemeente Utrecht makkelijk kunnen vinden en kunnen interpreteren.

2.2 Ingangsdatum, implementatie en indexering van de tarieven

- Het nieuwe tarievenbeleid zal, inclusief de nieuwe tarieven per accommodatiesoort, vanaf augustus 2017 geïmplementeerd worden. Voor alle sportseizoenen die in augustus of later beginnen gaat het nieuwe tarief met ingang van hun sportseizoen in. Voor de sportseizoenen die in het voorjaar starten gaat het nieuwe tarief per januari 2018 in.
- Er wordt een overgangsperiode mogelijk gemaakt van maximaal 3 jaar voor verenigingen waarbij het nieuwe tariefstelsel financieel 20% of meer nadelig afwijkt ten opzichte van de huidige gebruikskosten. De duur van de ingroeiperiode wordt afgestemd op de omvang van het financiële nadeel en loopt maximaal tot augustus 2020.
- Jaarlijks zullen de tarieven worden geïndexeerd op basis van de 'spelregels indexering Utrecht'. Op basis van de inflatie, personeel en materieel bepaald gemeente Utrecht jaarlijks een indexeringspercentage dat binnen de eigen organisatie wordt doorgerekend, maar dat ook wordt ingezet om tarieven en accres te verhogen. De indexering wordt jaarlijks in september bekend gemaakt voor het komende kalenderjaar. Voor 2017 is de gemeentelijke index vastgezet op 1,5%.
- Gedurende de eerste twee jaar/sportseizoenen zullen de effecten van het nieuwe tarievenbeleid gemonitord worden. Dit doen we door op betalingsachterstanden te controleren, daarover tijdig in gesprek te gaan met de organisaties, en een enquête uit te zetten over de ledenontwikkelingen bij verenigingen en andere sportorganisaties. Verenigingen en sportorganisaties kunnen hierbij zelf

¹ Sportvereniging, -club, -groep, etc.

² Per accommodatiesoort zijn de daluren omschreven

ook een rol pakken door tijdig bij de VSU en bij de gemeente aan te geven dat zij financiële problemen voorzien.

- In het najaar 2019 zal een evaluatie plaatsvinden van het nieuwe tarievenbeleid waarover in het voorjaar 2020 gerapporteerd zal worden aan de gemeenteraad. Na vier jaar zal een uitgebreide evaluatie plaatsvinden waarbij ook meegenomen zal worden of het tarievenbeleid nog aansluit bij de doelstellingen van gemeente Utrecht.
- Om verenigingen en andere sportorganisaties de kans te geven hun financiële situatie te stabiliseren worden de tarieven voor een periode van vier jaar vastgesteld, uitgezonderd de jaarlijkse indexering, en uitgezonderd eventuele kleine bijstellingen na de evaluatie van 2019.

2.3 Tariefgroepen

De gemeente realiseert en exploiteert sportaccommodaties om sport bereikbaar en toegankelijk te maken voor haar bewoners. De tarieven voor het gebruiken van deze sportaccommodaties zijn afgeleid van een integrale kostprijsberekening. Voor verschillende soorten gebruikers en/of activiteiten gelden de volgende tariefgroepen:

2.3.1 Verenigingstarief

- sportverenigingen die lid zijn van (een sportbond aangesloten bij) NOC*NSF
- sportverenigingen die lid zijn van het NCS (Nederlands Culturele Sportbond)

2.3.2 Maatschappelijk tarief

- stichtingen en organisaties die algemeen toegankelijke, niet commerciële sportactiviteiten aanbieden voor de inwoners van Utrecht
- particulieren, buurt- of wijksgroepen, teams van vrienden of collega's, etc. die niet commerciële sportactiviteiten aanbieden in het kader van sportstimulering

Het maatschappelijk tarief is 15% hoger dan het verenigingstarief. Verenigingen gebruiken de accommodaties over het algemeen vaker omdat zij behalve hun trainingsuren ook voor de competitie/wedstrijden de accommodatie moeten reserveren en betalen.

2.3.3 Commercieel en/of marktconform tarief

- Voor commerciële sportactiviteiten wordt een commercieel of marktconform tarief gerekend
- Als commercieel wordt geclassificeerd een sportactiviteit waar een op winst beoogde bijdrage voor toegang/deelname wordt gerekend

Wanneer het kostprijsdekkend tarief meer dan 10% afwijkt van tarieven die andere gemeenten of particuliere aanbieders van vergelijkbare sportaccommodaties rekenen voor commercieel gebruik, dan zal een marktconform tarief bepaald worden dat in lijn is met de tarieven van andere aanbieders.

3 Tarievenbeleid binnensportaccommodaties

De binnensportaccommodaties worden gedurende de week door veel verschillende partijen gebruikt. Daarom wordt voor de binnensport gewerkt met een uurtarief. Dit uurtarief geldt zowel voor seizoengebruik (trainings- en wedstrijduren) en voor het gebruik van losse uren.

Het tarief voor gebruik van de binnensportaccommodaties is inclusief het gebruik van kleedkamers, dagelijks onderhoud, schoonmaak, energiekosten, belastingen en een basis-sportinventaris. In de sporthallen is over het algemeen een beheerder aanwezig. In gymzalen is dat niet zo. Sportzalen zijn

vaak in een multifunctionele accommodatie opgenomen. In de meeste MFA's is een beheerder aanwezig.

Het tarief van de binnensportaccommodaties is afhankelijk van het formaat van de voorziening, maar worden niet exact per m² berekend. We onderscheidde de volgende typen binnensportvoorzieningen:

- Gymzaal, geschikt voor trainingen en kleinschalige sportactiviteiten
- Sportzaal ($\pm$ 2 gymzalen), geschikt voor trainingen, en voor competitie van sporten met een klein tot middel groot veldomvang
- Sporthal ($\pm$ 3 gymzalen), geschikt voor trainen en competitie

Uitgangspunten tarieven binnensportaccommodaties:

- Om te stimuleren dat sportzalen effectiever gebruikt worden zal de tariefstelling van de sportzaal de helft bedragen van het tarief voor een sporthal.
- Om de bezetting van de binnensportaccommodaties (m.u.v. de turnzaal) meer te verspreiden over de openstellingsuren zullen de uren tussen 8:30 en 18:00 als daluur aangemerkt worden. Voor de gymzalen zullen ook de weekenddagen als daluur aangemerkt worden. De tarieven voor de daluren zijn 27,5% lager dan de tarieven op de avonden door de week. De verruiming van deze tijdstippen en het lagere tarief komt tegemoet aan topsporters die vaker willen trainen. Het onderwijs heeft onder schooltijd altijd voorrang voor gebruik van de binnensportaccommodaties boven andere gebruikers.

3.1 Afwijkende en specialistische binnensportruimtes

Voor sportruimtes die qua omvang het meest op een gymzaal lijken wordt het gymzaaltarief gerekend. Het gaat hier om de ontmoetingsruimtes Lunetten en De Dreef, dansruimte/dojo Van Meelstraat en schakelzaal Cultuurcampus. Er wordt geen onderscheid meer gemaakt in tarieven tussen de verschillende sportzalen. Het tarief voor de sporthallen in Galgenwaard wordt gelijk getrokken aan het tarief voor de andere sporthallen.

De turnzaal zien we als specialistische accommodatie. Voor deze accommodatie wordt geen daluurtarief gerekend omdat de bezetting al zeer hoog is, ook op de uren tussen 15:00 en 18:00 uur en in de weekenden.

4 Tarievenbeleid sportvelden

De maatvoering en het type ondergrond van de velden verschilt per sport. Daardoor verschillen ook de kosten per jaar die nodig zijn voor het onderhoud en de reservering voor vervanging.

Bij de veldsport wordt voor de tarieven onderscheid gemaakt tussen de sporten met grote ledenaantallen waarbij regelmatig potentiële leden afgewezen moeten worden vanwege een tekort aan velden, te weten voetbal en hockey, en sporten met minder hoge ledenaantallen. Dit doen we om bij voetbal en hockey efficiënt gebruik van de velden te stimuleren en beter aan te sluiten op de Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed.

Uitgangspunten tarieven sportvelden:

- Voor alle sporten gaan verenigingen een tarief betalen voor alle trainingsuren en uren voor wekelijkse (oefen)wedstrijden op doordeweekse dagen.

- Als op een sportpark ook een trainingsveld met een kleinere omvang dan een heel veld ligt dan wordt voor dat veld het tarief per uur aangepast. Voor een veld met de omvang van een half voetbalveld wordt het halve trainingstarief gerekend.
- Voor elke sport wordt uitgegaan van het sportseizoen, gekoppeld aan de competitie. De tarieven voor trainingsuren en wedstrijddagen/weekenden gelden gedurende dit seizoen. Extra uren buiten het seizoen kunnen tegen een daluren tarief (27,5% korting) gereserveerd worden.
- Bij voetbal en hockey gaan verenigingen voor de wedstrijden een tarief betalen per wedstrijddag. Waarbij het tarief voor de hoofdspeeldag relatief hoog is, en een tweede weekenddag voor een zeer beperkt tarief afgenomen kan worden.
- Bij de andere veldsporten blijven verenigingen voor hun wedstrijden een weekendtarief betalen waarbij rekening is gehouden met een realistisch aantal uren gebruik.
- Conform de Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed hoort bij het gebruik van een sportveld voor wedstrijden ook het gebruik van twee kleedkamers. Het tarief voor het gebruik van de wedstrijdvelden is per sport voor alle verenigingen hetzelfde. Op enkele sportparken zijn de kleedkamers overgedragen aan de vereniging(en); geprivatiseerd. Deze verenigingen krijgen óf jaarlijks een vergoeding voor het onderhoud en de reservering voor vervanging óf hebben een eenmalige bijdrage voor de kleedkamers ontvangen bij realisatie van het verenigingsgebouw.
- Bij hockeyvelden is het basistarief voor een zand ingestrooid kunstgrasveld. Als een vereniging een andere veldafwerking/toplaag wenst, bijvoorbeeld een waterveld of semi-waterveld, wordt een kostprijs dekkende toeslag over de afschrijvingsperiode doorberekend.
- Als meerdere seizoengebruikers hetzelfde (wedstrijd)veld gebruiken dan wordt in afstemming met de gebruikers beoordeeld wat een realistische verdeling van het weekendtarief/wedstrijdtarief is. De trainingsuren door de week worden per gebruiker gereserveerd en afgerekend.

5 Tarievenbeleid atletiekbanen

In Utrecht zijn drie atletiekbanen, namelijk Overvecht (noord), Maarschalkerweerd (oost) en Amaliapark (Leidsche Rijn/west). De atletiekbanen worden voornamelijk voor trainingsactiviteiten gebruikt. Atletiek kent geen wekelijkse competitie zoals bij de veldsport.

Uitgangspunten tarieven atletiekbanen:

- Het tarief voor het gebruik van een atletiekbaan is mogelijk per los uur, of per (trainings-) uur voor het hele sportseizoen.
- Voor het gebruik van een atletiekbaan buiten het seizoen dient apart gereserveerd en betaald te worden.
- Op de atletiekbanen Maarschalkerweerd en Amaliapark wordt de baanverlichting kostendekkend doorberekend (energielasten + onderhoud). Afhankelijk van het seizoen zal het tarief voor baanverlichting aan de reservering worden toegevoegd. De baanverlichting op de atletiekbaan Overvecht is in beheer bij atletiekvereniging Hellas. Het gebruik van de baanverlichting dient met de vereniging afgestemd te worden.

6 Tarievenbeleid zwembaden

De zwembaden worden gedurende de week door veel verschillende partijen gebruikt. Voor recreatief- en banenzwemmen worden losse kaartverkoop, badenkaarten en abonnementen aangeboden. Voor leeszweemmen wordt gerekend met een lestarief en/of een cursustarief. Voor het gebruik van hele baden, bijvoorbeeld door verenigingen, wordt gewerkt met een uurtarief. Dit uurtarief geldt zowel voor seizoencontracten (trainings- en wedstrijduren) en losse verhuur. Dit tarievenbeleid gaat alleen over het tarief voor gebruik van hele baden.

Uitgangspunten tarieven zwembaden:

- De systematiek van een uurtarief voor het gebruik van de zwembaden wordt gehandhaafd.
- Om het badwater efficiënt te blijven gebruiken is het gebruik van losse banen alleen mogelijk in combinatie met andere gebruikers. Het reserveren van een of twee banen in een verder leeg bad kan dus niet. Het tarief voor een losse baan wordt afgeleid van het tarief voor het totale bad.

7 Monitoring en evaluatie

Gedurende de eerste twee jaar/sportseizoenen zullen de effecten van het nieuwe tarievenbeleid gemonitord worden. Dit doen we door te controleren op betalingsachterstanden, daarover tijdig in gesprek te gaan met de organisaties, en jaarlijks een enquête uit te zetten over de ledenaantallenontwikkelingen bij verenigingen en andere sportorganisaties. Verenigingen en sportorganisaties kunnen hierbij zelf ook een rol pakken door tijdig bij de VSU en bij de gemeente aan te geven dat zij financiële problemen voorzien.

In het najaar 2019 zal een evaluatie plaatsvinden van het nieuwe tarievenbeleid waarover in het voorjaar 2020 gerapporteerd zal worden aan de gemeenteraad. Wanneer uit deze evaluatie blijkt dat de implementatie van het nieuwe tarievenbeleid onbedoelde nadelige effecten zijn opgetreden dan zullen adviezen voor bijstelling van het tarievenbeleid voorgesteld worden die dan met ingang van augustus 2020 geïmplementeerd zullen worden.

Na vier jaar zal een uitgebreide evaluatie plaatsvinden waarbij ook meegenomen zal worden of het tarievenbeleid nog aansluit bij de doelstellingen van gemeente Utrecht.

8 Tarieven sportaccommodaties vanaf augustus 2017

Indexering 2017: 1,5% (reeds doorgevoerd), daluurlkorting: 27,5%

Tarieven Binnensport

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Daluur tarief vereniging	Maatschap- pelijk tarief per uur	Daluurtarief Maatschap- pelijk	Commer- cieel / Markt conform tarief
Gymzaal	€ 59,28	€ 19,73	€ 14,30	€ 22,69	€ 16,45	€ 30,00
Sportzaal	€ 119,60	€ 30,68	€ 22,25	€ 35,29	€ 25,59	€ 47,00
Sporthal	€ 178,81	€ 61,37	€ 44,49	€ 70,57	€ 51,17	€ 94,00
Turnzaal	–	€ 41,05	–	€ 47,20	–	€ 63,00

Tarieven Zwemmen

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Maatschappelijk tarief per uur	Commercieel Markt conform tarief
Doelgroepenbad	€ 314,65	€ 39,27	€ 45,16	€ 60,00
Wedstijdbad 25m	€ 329,88	€ 75,48	€ 86,79	€ 115,00
Wedstijdbad 50m	€ 659,75	€ 150,95	€ 173,60	€ 230,00
Recreatiebad	€ 350,18	€ 109,25	€ 125,65	€ 167,00

Tarieven Atletiek

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Vereniging tarief Sportseizoen per uur	Maatschappelijk tarief per uur	Commercieel – Markt conform tarief
Atletiekbaan	€ 142,49	€ 16,30	€ 635,74	€ 24,45	€ 32,00
Elektriciteit	€ 15,23	€ 15,23	€ 15,23	€ 15,23	€ 15,23

Tarieven Sportvelden per uur; trainen

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Vereniging tarief Sportseizoen per uur	Daluur tarief vereniging	Commercieel – Markt conform tarief
Amercan Football	€ 43,84	€ 5,26	€ 205,09	€ 3,81	€ 28,00
Cricket	€ 92,06	€ 11,04	€ 132,52	€ 8,01	€ 32,00
Handbal	€ 44,77	€ 5,37	€ 107,40	€ 3,89	€ 15,00
Hockey	€ 36,92	€ 8,49	€ 331,07	€ 6,15	€ 28,00
Honkbal	€ 94,98	€ 11,39	€ 307,64	€ 8,26	€ 28,00
Softbal	€ 65,87	€ 7,90	€ 213,29	€ 5,73	€ 25,00
Korfbal	€ 57,37	€ 8,60	€ 189,24	€ 6,24	€ 25,00
Lacross	€ 43,84	€ 5,26	€ 205,09	€ 3,81	€ 28,00
Rugby	€ 52,04	€ 8,32	€ 324,63	€ 6,03	€ 28,00
Voetbal, kunstgr.	€ 50,02	€ 9,36	€ 365,21	€ 6,79	€ 28,00
Voetbal, natuurgr.	€ 86,28	€ 9,36	€ 365,21	–	€ 28,00

Tarieven Sportvelden per weekend(dag); wedstrijden

	alleen hoofd speeldag	tweede speeldag	weekend tarief
Amercan Football	–	–	€ 1.640,71
Cricket	–	–	€ 795,11
Handbal	–	–	€ 859,17
Hockey	€ 4.414,33	€ 882,87	€ 5.297,19
Honkbal	–	–	€ 2.461,06
Softbal	–	–	€ 1.706,34
Korfbal	–	–	€ 1.513,88
Lacross	–	–	€ 1.640,71
Rugby	–	–	€ 5.194,10
Voetbal, kunstgr.	€ 4.931,61	€ 986,32	€ 5.917,93
Voetbal, natuurgr.	€ 4.931,61	€ 986,32	€ 5.917,93